

Dosarul nr.3ra-510/2020

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (V. Dodon)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

DECIZIE

21 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Iurie Bejenaru
Victor Burduh

examinând în ședință publică recursul depus de Alexandru Rața,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Alexandru Rața împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova cu privire
la anularea actului administrativ individual defavorabil, repunerea în drepturi,
încasarea salariului pentru întreagă perioada de absență forțată de la serviciu și
încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 30 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost casată hotărârea din 30 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani
și a fost pronunțată o hotărâre nouă, de respingere a acțiunii ca neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La data de 3 iulie 2019, Alexandru Rața a depus cerere de chemare în judecată
în ordinea contenciosului administrativ împotriva Procuraturii Generale a Republicii
Moldova (în continuare Procuratura Generală) cu privire la anularea actului
administrativ individual defavorabil, repunerea în drepturi, încasarea salariului
pentru întreagă perioada de absență forțată de la serviciu și încasarea prejudiciului
moral.

În motivarea acțiunii a indicat, că la data de 8 mai 2019 fiind în concediu
medical a fost invitat la Procuratura Generală și ca urmare a constrângerii psihice
exercitate asupra sa de către procurorul general, a fost impus să semneze raportul de
eliberare din funcție începând cu aceiași dată – 8 mai 2019.

Ulterior, prin ordinul nr. 636-p din 17 mai 2019 a procurorului general, adus la
cunoștință la 4 iunie 2019, acesta a fost eliberat din funcția de procuror-șef al

Procuraturii raionului Strășeni de la data de 17 mai 2019 pe motivul demisiei din procuratură în baza raportului depus.

În opinia sa, ordinul de eliberare din funcție este ilegal și urmează a fi anulat cu restabilirea în funcție, încasarea salariului mediu lunar pe perioada privării ilegale de dreptul la muncă, a prejudiciului moral în cuantum de două salarii medii lunare, precum și a cheltuielilor de judecată, deoarece raportul care a fost pus la baza eliberării sale din funcție a fost semnat ca urmare a constrângerii psihice exercitate asupra sa de către procurorul general. Or, dânsul nu a avut intenția de a depune nici un raport (cerere) de demisie din propria inițiativă.

Reclamantul a mai menționat că dânsul a fost eliberat ilegal din funcția anterior deținută de la 17 mai 2019, în situația în care în raportul nominalizat a fost indicată data eliberării din funcție – 8 mai 2019. Respectiv, angajatorul nu a mai avut dreptul de a-l elibera din funcție conform art. 85 alin. (4) Codul muncii, în baza așa-numitului raport din 8 mai 2019, de la data de 17 mai 2019.

Din considerentul că, prin eliberarea ilegală din funcție, Procuratura Generală i-a cauzat prejudicii materiale și morale considerabile, la data de 17 iunie 2019 a depus în adresa Procuraturii Generale cerere prealabilă neobligatorie conform art. 58 alin. (4) din Legea cu privire la procuratură, la care însă nu a primit nici un răspuns, motiv pentru care a fost depusă prezenta acțiune în instanța de contencios administrativ.

Alexandru Rața a solicitat anularea ca fiind ilegale a pct. 1-4 din ordinul nr. 636-p din 17 mai 2019 a Procuraturii Generale cu privire la eliberarea din funcție, restabilirea în funcția de procuror-șef al raionului Strășeni, încasarea din contul Procuraturii Generale în beneficiul său a salariului mediu lunar pentru perioada absenței forțate de la serviciu, a prejudiciului moral în mărime de două salarii medii lunare, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 30 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă parțial acțiunea. S-au anulat ca fiind ilegale punctele 1-4 din ordinul Procuraturii Generale nr. 636-p din 17 mai 2019 „Cu privire la eliberarea din funcție”. S-a restabilit Alexandru Rața în funcția de procuror-șef al raionului Strășeni. S-a încasat de la Procuratura Generală în beneficiul lui Alexandru Rața salariul pentru lipsa forțată de la serviciu în perioada de la 17 mai 2019 până la data emiterii hotărârii 30 octombrie 2019. S-a respins ca neîntemeiată cererea lui Alexandru Rața împotriva Procuraturii Generale cu privire la încasarea prejudiciului moral în mărimea a două salarii medii și a cheltuielilor de judecată.

La 30 octombrie 2019, în interiorul termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) – (2) Cod administrativ, Procuratura Generală a declarat apel împotriva hotărârii din 30 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, care la 2 decembrie 2019 a fost completat cu motivare, solicitând în final admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei decizii noi, de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 30 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată hotărârea din 30 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost pronunțată o hotărâre nouă, de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, la data de 28 februarie 2020, Alexandru Rața a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererea de chemare în judecată și în referințele la cererea de apel anexate la dosar, suplimentar invocându-se că instanța de apel la adoptarea deciziei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

A indicat că raportul de demisie a fost depus la 8 mai 2019, prin urmare eliberarea din funcție putea avea loc peste 14 zile din momentul depunerii, adică nu mai devreme de 22 mai 2019, însă conform ordinului Procuraturii Generale nr. 636-p, acesta a fost eliberat din funcție de la 17 mai 2019.

Recurentul a mai reținut prevederile art. 1 al Protocolului nr. 1 al Convenției, menționând că remunerația muncii pe care o primea în calitate de procuror reprezenta un bun și o speranță, fiind o valoare de bază și o unică sursă pentru asigurarea tuturor cheltuielilor, or, lipsirea în mod ilegal și arbitrar de muncă, limitarea dreptului salarial reprezintă o ingerință esențială în drepturile sale (f.d.116-122).

La data de 6 martie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat recursul recurentului Alexandru Rața în adresa intimă Procuraturii Generale, cu explicarea dreptului de a depune referință (f.d.124).

Prin referința depusă la 17 martie 2020, Procuratura Generală a solicitat respingerea ca neîntemeiată a recursului depus de Alexandru Rața (f.d.128-129).

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că motivarea recursului depusă împreună cu cererea de recurs la instanța de apel la data de 28 februarie 2020 (f.d.122) este în termen, or, decizia recurată ce constituie obiectul prezentului recurs a fost adoptată la data de 30 ianuarie 2020 (f.d.101).

Prin încheierea din 24 iunie 2020 a Curții Supreme de Justiție recursul depus de Alexandru Rața a fost numit pentru examinare în complet din 5 judecători.

Ținând cont de complexitatea cauzei și de problemele invocate în cererea de recurs referitor la încălcarea de către angajator a dreptului la muncă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a considerat prin prisma art. 247 Cod administrativ că în speță există circumstanțe ce ar dicta necesitatea audierii participanților la proces.

Astfel, în cadrul ședinței instanței de recurs cu participarea părților din 16 iulie 2020, recurentul Alexandru Rața și reprezentantul acestuia, avocatul Oleg Mița au susținut recursul înaintat și au solicitat admiterea acestuia în sensul declarat, reiterând motivele de drept și de fapt indicate în cererea de recurs motivată.

Reprezentantul intimatului Procuratura Generală – Marcel Dimitraș, în cadrul ședinței instanței de recurs a solicitat respingerea recursului cu menținerea deciziei instanței de apel, pe care o consideră legală și întemeiată, indicând că motivele expuse în recurs sunt declarative și fără suport probator.

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Alexandru Rața urmează a fi respins, cu menținerea deciziei instanței de apel.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Totodată, conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Iar potrivit art. 194 alin. (1) și (2) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept. În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

La rândul său, aplicabile litigiului sunt și prevederile art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) Cod administrativ, conform cărora pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La acest capitol, Colegiul reține și prevederile art. 219 alin. (1) – (3) Cod administrativ, potrivit cărora instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Din actele și lucrările dosarului prezentate și necontestate de părți, dar și determinate de instanțele ierarhic inferioare în fazele procesuale anterioare se atestă că conform ordinelor nr. 390-p și 558-p din 27 martie 2019 și, respectiv din 26 aprilie 2019 a procurorului general, Alexandru Rața, procuror-șef al Procuraturii raionului

Strășeni, în perioada 27 martie 2019 până la 26 aprilie 2019 și 27 aprilie 2019 până la 26 mai 2019, inclusiv, a fost delegat pentru exercitarea atribuțiilor de procuror în Secția combaterea traficului de ființe umane din cadrul Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale (f.d.10,13 din dosarul de control).

La fel, s-a constatat că la data de 8 mai 2019 Alexandru Rața a semnat raport, solicitând eliberarea din organele Procuraturii, fără achitarea indemnizației unice, de la data de 8 mai 2019 (f.d.5).

Urmare a raportului nominalizat, în baza ordinului nr. 636-p din 17 mai 2019 a procurorului general, adus la cunoștință reclamantului la 4 iunie 2019, a fost sistată executarea ordinului nr. 558-p din 26 aprilie 2019 cu privire la delegare de la 17 mai 2019. Totodată, Alexandru Rața a fost eliberat din funcția de procuror-șef al Procuraturii raionului Strășeni de la data de 17 mai 2019 pe motivul demisiei din procuratură în baza raportului depus (f.d.4 și 15 din dosarul de control).

Nefiind de acord cu ordinul de eliberare din funcție, la data de 17 iunie 2019 Alexandru Rața a depus în adresa Procuraturii Generale cerere prealabilă neobligatorie conform art. 58 alin. (4) din Legea cu privire la procuratură (f.d.9 și 2 din dosarul de control).

Este cert și faptul că, în perioada 17 aprilie 2019 – 6 iunie 2019 inclusiv, Alexandru Rața s-a aflat în concediu medical, ceea ce se confirmă prin copia certificatului de concediu medical anexat la dosar (f.d.6-8), iar pentru perioada concediului medical, reclamantului i-a fost achitată indemnizația de incapacitate temporară de muncă prevăzută de legislație (f.d.26).

Considerând că prin ordinul de eliberare din funcție îi este lezat dreptul la proprietate consfințit în art. 1 din Protocolul nr. 1, art. 46 din Constituția Republicii Moldova, precum și dreptul la muncă garantat de art. 43 al Constituției, reclamantul Alexandru Rața s-a adresat instanței de contencios administrativ cu prezenta cerere de apărare a drepturilor pretins încălcate, solicitând anularea ca fiind ilegale a pct. 1-4 din ordinul nr. 636-p din 17 mai 2019 a Procuraturii Generale cu privire la eliberarea din funcție, restabilirea în funcția de procuror-șef al raionului Strășeni, încasarea din contul Procuraturii Generale în beneficiul său a salariului mediu lunar pentru perioada absenței forțate de la serviciu, a prejudiciului moral în mărime de două salarii medii lunare, precum și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.2-3).

Între timp, la 29 iulie 2019 după adresarea reclamantului cu acțiune în instanța de judecată, Procuratura Generală i-a expediat acestuia o scrisoare, înregistrată cu nr. 22-165/19-620, în care i-a comunicat că urmare a refuzului de a accepta ca angajatorul să opereze modificări exclusiv la pct. 5 al ordinului Procurorului General în partea ce ține de achitarea indemnizației unice din funcție, cererea nu poate fi admisă (f.d.20 și 23 din dosarul de control).

Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prima instanță având ca obiect anularea actului administrativ individual defavorabil, repunerea în drepturi, încasarea salariului pentru întreagă perioada de absență forțată de la serviciu și încasarea prejudiciului moral, s-a pronunțat în favoarea temeiniciei acțiunii, pe care a admis-o parțial (f.d.42-46).

Judecând apelul declarat de Procuratura Generală, instanța de apel prin decizia din 30 ianuarie 2020 a conchis asupra temeiniciei acestuia, motiv pentru care a casat

hotărârea primei instanțe și a pronunțat o hotărâre nouă, de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că Alexandru Rața nu a depus nici o cerere prin care să-și retragă cererea de demisie, or conform normelor de drept, timp de 7 zile calendaristice de la data depunerii cererii de demisie, salariatul are dreptul să-și retragă cererea sau să depună o nouă cerere, prin care să o anuleze pe prima.

Prin urmare, angajatorul a respectat termenul minim de 7 zile stabilit de normele de drept, iar în termenul respectiv, reclamantul/intimatul Alexandru Rața nu a depus nici o cerere prin care să-și retragă cererea de demisie și nici o cerere care s-o anuleze pe prima, motiv pentru care instanța de apel a conchis asupra netemeinicii pretenției principale din acțiune cu privire la anularea pct. 1-4 din ordinul nr. 636-p din 17 mai 2019 a Procuraturii Generale cu privire la eliberarea din funcție.

La fel, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiate și pretențiile accesorii cu privire la repunerea în funcție, încasarea salariului pe perioada absenței forțate de la serviciu și încasarea prejudiciului moral, ca fiind pretenții subsecvente pretenției principale care a fost respinsă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel despre necesitatea respingerii ca neîntemeiate a acțiunii justă, ea având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită. Or, Curtea de Apel Chișinău a stabilit corect situația de fapt și de drept în prezenta speță, a dat o apreciere obiectivă probelor administrate și a emis o decizie întemeiată și legală care corespunde legislației în vigoare.

Cu referire la pretenția invocată de Alexandru Rața în acțiune cu privire la anularea ca fiind ilegale a pct. 1-4 din ordinul nr. 636-p din 17 mai 2019 a Procuraturii Generale cu privire la eliberarea din funcție, instanța de recurs reține inițial prevederile art. 43 din Legea Supremă, care garantează că orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

Totodată, la nivel internațional dreptul la muncă este recunoscut și protejat de art. 23 din Declarația Universală și de art. 6 alin. 1 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, însă acesta nu este un drept absolut și nelimitat.

Codul muncii al Republicii Moldova, de asemenea, conține norme juridice referitoare la libertatea muncii, prevăzând în art. 5 lit. a) libertatea muncii, care include: dreptul la munca liber aleasă sau acceptată, dreptul dispunerii de capacitățile sale de muncă, dreptul alegerii profesiei și ocupației.

Având în vedere specificul dreptului la muncă, dar și al poziționării subiecților raporturilor de muncă, atât normele naționale, cât și cele internaționale stabilesc un minim de garanții, menite să asigure un echilibru dintre angajați și angajatori și o protecție adecvată a demnității, securității și stabilității angajaților.

Aici, instanța de recurs reiterează că dreptul la muncă, la desfacerea contractului individual de muncă, alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă vizează posibilitatea oricărei persoane de a exercita profesia sau meseria pe care o dorește, în anumite condiții stabilite de legiuitor. Or, libertatea muncii exclude munca forțată, iar în temeiul art. 44 alin. (1) al Constituției coroborat cu art. 6 alin. (3) și 7 alin. (1) Codul muncii, munca forțată este interzisă. Nimeni, pe toată durata vieții sale, nu poate fi obligat să muncească sau să nu muncească într-un anumit loc de muncă sau într-o anumită profesie, oricare ar fi acestea.

În ceea ce privește libertatea de a nu munci, este de menționat faptul că munca nu este o obligație. Din acest punct de vedere, dreptul persoanei de a nu munci cuprinde două aspecte: dreptul de a refuza munca și dreptul de a înceta munca.

Dreptul de a refuza munca reprezintă situația în care persoana fizică nu este încadrată în câmpul muncii și refuză o ofertă de a se angaja în câmpul muncii. Pe când dreptul de a înceta munca se referă la situația în care persoana fizică este antrenată într-un raport juridic de muncă, însă decide să pună capăt acestei relații de muncă prin demisie.

Respectiv, atât legislația muncii cât și legile speciale în acest sens, în scopul asigurării stabilității raporturilor de muncă condiționează încadrarea în câmpul muncii de îndeplinirea anumitor cerințe, precum și stabilesc situațiile de angajare, suspendare și încetare a raporturilor de muncă.

Astfel, în acord cu prevederile art. 2 din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, procurorul este persoana cu funcție de demnitate publică care exercită atribuțiile Procuraturii, prevăzute de Constituție, de prezenta lege, de alte acte legislative și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, și este numit în această funcție în modul prevăzut de prezenta lege.

La acest capitol, Colegiul reține că conform anexei Legii cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16 iulie 2010, funcția de procuror de toate nivelurile este una de demnitate publică.

Totodată, conform art. 7 alin. (1) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016, Procuratura este un sistem unic, care include: a) Procuratura Generală; b) procuraturile specializate; c) procuraturile teritoriale. Conform art. 10 alin. (1) Legea cu privire la Procuratură, procuraturile teritoriale activează de regulă în circumscripțiile instanțelor judecătorești conform competenței teritoriale stabilite în Regulamentul Procuraturii.

Iar în temeiul art. 10 alin. (3) din legea enunțată, Procuratura teritorială este condusă de către un procuror-șef și adjunctul sau, după caz, adjunctii săi conform competențelor stabilite de procurorul-șef. În cadrul procuraturii teritoriale pot fi constituite subdiviziuni conduse de adjunctul (adjuncții) procurorului-șef al procuraturii teritoriale.

În accepțiunea art. 12 alin. (1) din aceeași lege, Procurorul General și adjuncții acestuia, conform competențelor stabilite, sânt conducători ai Procuraturii. Șefii subdiviziunilor Procuraturii Generale organizează și coordonează activitatea subdiviziunilor pe care le conduc conform competențelor stabilite. Procurorul-șef al

procuraturii specializate sau al celei teritoriale organizează și coordonează activitatea procuraturii pe care o conduce.

La rândul său, art. 56 din legea nominalizată, statuează expres că raporturile de serviciu ale procurorului încetează în următoarele cazuri: a) în circumstanțe ce nu depind de voința părților; b) în cazul eliberării din funcție.

Astfel, conform art. 58 alin. (1) lit. a), (2), (4) și (5) din legea vizată, procurorul, procurorul-șef și adjunctul Procurorului General sînt eliberați din funcție în cazul: depunerii cererii de demisie. În cazurile prevăzute la alin. (1) lit. a), b) și c), eliberarea din funcție se face prin ordin al Procurorului General, în temeiul cererii sau, respectiv, al refuzului, prezentate în scris. Ordinul Procurorului General privind eliberarea din funcție poate fi contestat în instanța de judecată în condițiile legii. În cazul anulării ordinului de eliberare din funcție, procurorul va fi repus în toate drepturile, plătindu-i-se, conform legii, drepturile bănești de care a fost privat.

Ținând cont de faptul că o dispoziție legală nu poate fi ruptă din sistemul normativ din care face parte și nu poate opera în mod izolat, ci trebuie citită în coroborare cu celelalte dispoziții legale incidente care se completează una pe alta ca făcând parte dintr-un sistem juridic coerent, instanța de recurs reține la caz și prevederile art. 85 alin. (1), (4), (4¹) din Codul muncii, conform cărora salariatul are dreptul la demisie – desfacere a contractului individual de muncă, cu excepția prevederii alin. (4¹), din proprie inițiativă, anunțând despre aceasta angajatorul, prin cerere scrisă, cu 14 zile calendaristice înainte. Curgerea termenului menționat începe în ziua imediat următoare zilei în care a fost înregistrată cererea.

Timp de 7 zile calendaristice de la data depunerii cererii de demisie, salariatul are dreptul să-și retragă cererea sau să depună o nouă cerere, prin care să o anuleze pe prima. În acest caz, angajatorul este în drept să-l elibereze pe salariat numai dacă, până la retragerea (anularea) cererii depuse, a fost încheiat un contract individual de muncă cu un alt salariat în condițiile prezentului cod. Conducătorul unității (al filialei sau reprezentanței), adjunctii lui și contabilul-șef sînt în drept să demisioneze, anunțând despre aceasta angajatorul, prin cerere scrisă, cu o lună înainte.

Raportând la caz cadrul legal enunțat și reieșind din constatările sus-menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că instanța de apel întemeiat a ajuns la concluzia respingerii acestei pretenții și corect a concluzionat că în speță nu există temeiuri pentru anularea pct. 1-4 din ordinul nr. 636-p din 17 mai 2019 a Procuraturii Generale cu privire la eliberarea din funcție, or, însăși recurentul-reclamant Alexandru Rața dispunând liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim a depus la data de 8 mai 2019 cerere de demisie, solicitând încetarea raporturilor de serviciu din aceiași dată, iar altă cerere prin care să-și retragă cererea de demisie sau s-o anuleze pe prima la data emiterii ordinului contestat, nu exista.

Prin urmare, ordinul enunțat a fost emis în limitele competenței stabilite de lege, cu respectarea procedurii legale, precum și în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, iar contrariul nu a fost demonstrat. Mai mult decât atât, în actul administrativ individual defavorabil care se solicită a fi anulat în prezenta speță a

fost indicat temeiul juridic (de drept) și temeiul faptic pentru care a survenit eliberarea din funcție a lui Alexandru Rața, adică acesta corespunde cerințelor de formă și de conținut stabilite de normele juridice în vigoare și anume motivarea de drept (se conține în preambulul Ordinului), motivarea de fapt (se conține în partea finală, indicându-se drept temei raportul lui Alexandru Rața, care este atașat la dosarul administrativ).

Din aceste considerente, argumentele recursului în privința lipsei motivării actului administrativ contestat urmează a fi respinse ca neîntemeiate.

În această ordine de idei, Colegiul respinge și argumentele recursului precum că, recurentul Alexandru Rața a fost eliberat ilegal din funcția anterior deținută de la 17 mai 2019, în situația în care în raportul nominalizat a fost indicată data eliberării din funcție – 8 mai 2019, ceea ce denotă că angajatorul nu a mai avut dreptul de a-l elibera din funcție în baza așa-numitului raport din 8 mai 2019, de la data de 17 mai 2019.

Or, reieșind din faptul că dreptul la muncă face parte din categoria drepturilor fundamentale ale omului și remunerația muncii reprezintă un bun, o speranță legitimă și o valoare de bază pentru asigurarea cheltuielilor și pentru a nu leza dreptul salariatului la dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului, angajatorul Procuratura Generală nu a emis ordinul cu privire la eliberarea din funcție la data depunerii raportului în care a fost indicată data eliberării din funcție – 8 mai 2019, ci a emis ordinul la data de 17 mai 2019, oferindu-i în acest sens reclamantului prin prisma art. 85 alin. (4) Codul muncii posibilitatea reală de a-și retrage cererea de demisie, însă fără careva rezultat.

Referitor la faptul că ordinul contestat urma a fi emis după 14 zile de la data depunerii raportului (cererii) de demisie, aceasta nu constituie drept temei absolut pentru ilegalitatea și anularea ordinului, or, având în vedere că demisia este un act unilateral de voință prin care salariatul comunică în scris angajatorului încetarea contractului individual de muncă, termenul respectiv nu reprezintă o obligație pentru angajator ci reprezintă o perioadă minimă, care stă la dispoziția acestuia pentru a selecta și angaja o altă persoană.

În prezenta speță, angajatorul Procuratura Generală la emiterea ordinului contestat pentru a nu admite o ingerință în acest sens, a respectat termenul privind retragerea cererii de demisie și i-a oferit posibilitatea reală reclamantului pentru exercitarea dreptului de a-și retrage cererea de demisie, însă după cum s-a menționat supra fără careva rezultat.

Or, conform prevederilor art. 85 alin. (4) Codul muncii, timp de 7 zile calendaristice de la data depunerii cererii de demisie, salariatul are dreptul să-și retragă cererea sau să depună o nouă cerere, prin care să o anuleze pe prima. În acest caz, angajatorul este în drept să-l elibereze pe salariat numai dacă, pînă la retragerea (anularea) cererii depuse, a fost încheiat un contract individual de muncă cu un alt salariat în condițiile prezentului cod.

Mai mult decât atât, în virtutea profesiei, recurentul Alexandru Rața cunoaște cu certitudine consecințele depunerii cererii de demisie, însă nu a întreprins careva

acțiuni în scopul exercitării și asigurării drepturilor sale garantate de legislația în vigoare cu referire la retractarea acesteia în termenul stabilit de lege.

La fel, neîntemeiate sunt și argumentele recurentului Alexandru Rața precum că, prin prisma art. 65 alin. (1) și (2) din Lege cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 4 iulie 2008, demisia funcționarului public nu va fi motivată și va produce efecte după 14 zile calendaristice de la comunicare, condiție ce nu se atestă la caz.

Or, conform art. 4 alin. (3) lit. a) din legea enunțată, prevederile prezentei legi nu se aplică persoanelor ce exercită funcții de demnitate publică. Conform art. 2 din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016 coroborat cu anexa Legii cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16 iulie 2010, procurorul este persoana cu funcție de demnitate publică care exercită atribuțiile Procuraturii, prevăzute de Constituție, de prezenta lege, de alte acte legislative și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, și este numit în această funcție în modul prevăzut de prezenta lege. Funcția de procuror de toate nivelurile este una de demnitate publică.

Nu pot fi reținute și se resping argumentele recurentului Alexandru Rața precum că, ordinul de eliberare din funcție este ilegal și urmează a fi anulat cu restabilirea în funcție, încasarea salariului mediu lunar pe perioada privării ilegale de dreptul la muncă, a prejudiciului moral în cuantum de două salarii medii lunare, precum și a cheltuielilor de judecată, deoarece raportul care a fost pus la baza eliberării sale din funcție a fost semnat ca urmare a constrângerii psihice exercitate asupra sa de către procurorul general.

Or, prin prisma art. 93 Cod administrativ, recurentul Alexandru Rața nu a prezentat careva probe în acest sens, deși a avut posibilitatea de a le prezenta în instanțele ierarhic inferioare. Mai mult ca atât, în cadrul dezbaterilor judiciare, inclusiv în instanța de recurs aceste circumstanțe și argumente invocate de recurent nu și-au găsit confirmare.

La fel, nu pot fi reținute nici argumentele recursului precum că în speță nu putea fi admisă demisia din funcție, deoarece recurentul Alexandru Rața în perioada vizată s-a aflat în concediu medical. Or, salariatul are dreptul să desfacă contractul individual de muncă oricând, iar necesitatea de a solicita desfacerea contractului individual de muncă poate apărea la salariat nu numai în timpul desfășurării activității, dar și în momentul în care acesta din anumite motive este absent de la locul de muncă (în perioada aflării acestuia în concediu medical, în concediu de odihnă anual, în concediu de studii, în concediu de maternitate, ș.a).

La rândul său, angajatorul este în drept de a desface contractul individual de muncă la expirarea termenului legal de desfacere a contractului, chiar și în cazul când salariatul s-a îmbolnăvit în perioada de prevenire și continua să se afle în concediu medical la sfârșitul perioadei de preaviz, deoarece concediul medical nu suspendă termenul după care angajatul este supus concedierii, iar prevederile art. 85 alin. (2) Codul muncii nu sunt aplicabile în cazul demisiei din funcție.

Neîntemeiate sunt și argumentele recursului precum că, în speță raporturile de muncă între salariat și angajator au continuat în mod tacit, ceea ce se confirmă prin

extrasul din contul personal pentru luna iunie, din care rezultă că reclamantului Alexandru Rața i-au fost calculate drepturile de muncă.

Or, în perioada 17 aprilie 2019 – 6 iunie 2019 inclusiv, Alexandru Rața s-a aflat în concediu medical, ceea ce se confirmă prin copia certificatului de concediu medical anexat la dosar (f.d.6-8), iar pentru perioada concediului medical, acestuia i-a fost achitată doar indemnizația de incapacitate temporară de muncă prevăzută de legislație (f.d.26) și nu salariu după cum greșit invocă recurentul pentru muncă efectiv lucrată, ceea ce rezultă că raporturile de muncă nu au continuat.

Colegiul reține că însăși din extrasul din contul personal pentru luna iunie 2019 anexat de recurentul Alexandru Rața rezultă că angajatorul i-a calculat și achitat greșit acestuia indemnizația de incapacitate temporară de muncă prevăzută de legislație pentru întreaga perioadă de concediu medical (17 aprilie 2019 – 6 iunie 2019), însă aceste circumstanțe fiind constatate în beneficiul recurentului nu constituie drept temei pentru anularea ordinului contestat. Or, după cum s-a menționat supra raporturile de muncă între angajator și salariat au încetat odată cu emiterea ordinului nr. 636-p din 17 mai 2019 a Procuraturii Generale cu privire la eliberarea din funcție și nu au continuat.

Faptul că angajatorul i-a calculat și achitat greșit recurentului pentru cazul asigurat – indemnizația de incapacitate temporară de muncă prevăzută de legislație pentru întreaga perioadă de concediu medical (17 aprilie 2019 – 6 iunie 2019) rezultă din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, nr. 289/2004 și a Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108/2005, conform cărora indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă, acordate din mijloacele angajatorului, se stabilesc, se calculează și se plătesc de angajator pentru primele cinci zile calendaristice de incapacitate temporară de muncă, însă nu mai mult de 15 zile cumulative pentru fiecare angajat pe parcursul unui an calendaristic, în cazul mai multor perioade de incapacitate temporară de muncă.

Alte argumentele invocate de recurent în susținerea poziției sale cu privire la anularea ca fiind ilegale a pct. 1-4 din ordinul nr. 636-p din 17 mai 2019 a Procuraturii Generale cu privire la eliberarea din funcție nu pot fi reținute de către instanța de recurs, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se referă la circumstanțele, care au fost constatate și elucidate pe deplin de instanța de apel, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

Deoarece nu a fost admisă solicitarea principală a lui Alexandru Rața cu privire la anularea ca fiind ilegale a pct. 1-4 din ordinul nr. 636-p din 17 mai 2019 a Procuraturii Generale cu privire la eliberarea din funcție, instanța de apel corect a concluzionat că nu pot fi admise nici pretențiile cu privire la restabilirea în funcția de procuror-șef al raionului Strășeni, încasarea din contul Procuraturii Generale în beneficiul lui Alexandru Rața a salariului mediu lunar pentru perioada absenței forțate de la serviciu, a prejudiciului moral în mărime de două salarii medii lunare, precum și încasarea cheltuielilor de judecată, care sunt pretenției subsecvente

solicitării cu privire la anularea actului administrativ devaforabil și urmează soarta pretenției principale care a fost respinsă.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, a aplicat corect normele materiale, adoptând decizie întemeiată și legală cu respectarea normelor de procedură, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul, cu menținerea actului judecătoresc ce a constituit obiectul recursului.

În conformitate cu art. 247 și art. 248 alin. (1) lit. a) și alin. (2) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Alexandru Rața.

Se menține decizia din 30 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Rața împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, repunerea în drepturi, încasarea salariului pentru întreagă perioada de absență forțată de la serviciu și încasarea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Iurie Bejenaru

Victor Burduh